

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΖΩΝΗ

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

της

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑΣ ΗΛΙΑΔΟΥ

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στο Διεθνές και Ευρωπαϊκό Οικονομικό Δίκαιο (LLM)

Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου

Πάφος, Κύπρος 2015

Υποβληθείσα στη Σχολή Νομικών και Κοινωνικών Επιστημών

σε μερική εκπλήρωση

των απαιτήσεων για την απόκτηση

του Πτυχίου του

LLM

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΖΩΝΗ
ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Μεταπτυχιακή Εργασία

Επιβλέπων Καθηγητής

[Δρ. Γιώργος Δημητριάδης]

Κοσμήτορας/ Διευθυντής Προγράμματος

[Καθ. Αντώνης Μανιτάκης]

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εκδήλωση της κρίσης στην ευρωζώνη ανέδειξε πολλές από τις αδυναμίες στην αρχιτεκτονική της ευρωζώνης όπως ο κατακερματισμός των τραπεζικών αγορών, η συσσώρευση ελλειμμάτων σε συνδυασμό με την έλλειψη δημοσιονομικού συντονισμού και κυρίως την ιδιαίτερη σχέση ανάμεσα στις τραπεζικές κρίσεις και στις κρίσεις κρατικού χρέους. Στο πλαίσιο αντιμετώπισης της κρίσης, αν και καθυστερημένα, έγινε αντιληπτό ότι αυτή η σχέση θα έπρεπε να αποδυναμωθεί και ότι η αγορά των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών θα έπρεπε να ολοκληρωθεί. Έτσι από το 2012 έχει ξεκινήσει μια διαδικασία επιτάχυνσης της τραπεζικής ενοποίησης στην Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) η οποία κινείται προς την κατεύθυνση μιας τραπεζικής ένωσης.

Ο σκοπός της εργασίας αυτής είναι να εξετάσει την διαδικασία της τραπεζικής ενοποίησης και ιδιαίτερα της εξέλιξης της ευρωπαϊκής τραπεζικής ένωσης στο πλαίσιο της κρίσης της ευρωζώνης. Αναλυτικότερα στην εργασία αυτή γίνεται μια σύντομη αναφορά στο τραπεζικό σύστημα της ευρωζώνης, καθώς και μια αναδρομή στην εκδήλωση της κρίσης στη ευρωζώνη, ενώ σε μεγαλύτερη λεπτομέρεια αναλύεται η ιδιαίτερη σχέση των κρίσεων που εκδηλώνονται ανάμεσα στις τράπεζες και στις κυβερνήσεις. Το επίκεντρο βέβαια της ανάλυσης είναι τα βήματα που έχουν μέχρι σήμερα πραγματοποιηθεί προς την κατεύθυνση της τραπεζικής ένωσης. Το συμπέρασμα που εξάγει η εργασία είναι ότι πέραν κάθε αμφιβολίας η σύσταση του ενιαίου εποπτικού μηχανισμού και του ενιαίου μηχανισμού εξυγίανσης συμβάλουν στην ενίσχυση του ευρωπαϊκού τραπεζικού τομέα και αποτελούν βήμα προς την τραπεζική ένωση. Ωστόσο το εγχείρημα της τραπεζικής ένωσης προσκρούει στην απροθυμία παραχώρησης επιπλέον αρμοδιοτήτων από τα κράτη μέλη προς τα υπερεθνικά κοινοτικά όργανα.

ABSTRACT

The onset of the crisis in the euro zone has highlighted many of the weaknesses in the euro zone architecture such as the fragmentation of banking markets, the accumulation of deficits combined with the lack of fiscal coordination and especially the special relationship between banking crises and sovereign debt crises. In the context of dealing with the crisis, albeit belatedly, it was realized that this special relationship should be broken and that the market for financial services should be completed. So, since 2012 an accelerated process of bank consolidation has been launched in the European Union (EU) which is moving towards a banking union.

The purpose of this paper is to examine the process of banking integration and particularly the evolution of the EU banking union in the context of the euro zone crisis. More in particular this paper makes a brief reference to the euro zone banking system and a flashback to the onset of the crisis in the euro zone, while in greater detail it analyzes the special relationship manifested between the banks and the governments. The focus of the analysis is of course the steps so far taken towards the banking union. The conclusion that this paper draws is that beyond any doubt the creation of the single supervisory mechanism and the single resolution mechanism contribute to the strengthening of the European banking sector and is considered to be a step towards banking union. However, the project of the banking union is hampered by the reluctance of Member States to assign of additional responsibilities to the EU supranational institutions.

Πίνακας περιεχομένων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	7
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΖΩΝΗΣ	9
1.1 Η διάρθρωση του τραπεζικού συστήματος.....	9
1.2 Ο κατακερματισμός της ευρωπαϊκής τραπεζικής αγοράς.....	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Η ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΖΩΝΗΣ.....	13
2.1 Η εκδήλωση της κρίσης.....	13
2.2 Οι αδυναμίες της ευρωζώνης.....	15
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Η ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΚΡΙΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΡΙΣΕΩΝ ΧΡΕΟΥΣ.....	21
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Η ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ Η ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ ΤΗΣ	26
4.1 Η τραπεζική ένωση	26
4.2 Η τραπεζική ένωση ως μηχανισμός αντιμετώπισης κρίσεων	33
4.3 Η πολιτική διάσταση της τραπεζικής ένωσης.....	36
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	43
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	47